

MER INFORMASJON

- > Veileder for helsepersonell i Norge om kvinnelig omskjæring.
(Utgitt av Statens helsetilsyn, bestillingsnummer IK-2723.)
- > Handlingsplan mot kjønnslemlestelse. (Kan bestilles fra Barne- og familiedepartementet, tlf. 22 24 24 07. Finnes også på engelsk, fransk og somali.)

Utgitt av
Sosial- og helsedepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer fra
Statens forvaltningstjeneste
Informasjonsforvaltning
Postboks 8169 Dep, 0034 Oslo
Faks: 22 24 27 86
E-post: publikasjonsbestilling@ft.dep.no

Bestillingsnummer I-1053 B

Informasjonsbrosjyre
om lov om forbud mot kjønnslemlestelse

SOSIAL- OG HELSEDEPARTEMENTET

LOV 15. DESEMBER 1995 NR. 74 OM FORBUD MOT KJØNNSLEMLESTELSE

§ 1.

Den som forsettlig utfører et inngrep i en kvinnes kjønnsorgan som skader kjønnsorganet eller påfører det varige forandringer, straffes for kjønnslemlestelse. Straffen er fengsel inntil 3 år, men inntil 6 år dersom inngrepet har som følge sykdom eller arbeidsudyktighet som varer over 2 uker, eller en uhelbredelig lyte, feil eller skade er voldt, og inntil 8 år dersom inngrepet har som følge død eller betydelig skade på legeme eller helbred. Medvirkning straffes på samme måte.

Rekonstruksjon av kjønnslemlestelse straffes som nevnt i første ledd.

Samtykke fritar ikke for straff.

§ 2.

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

I kraft 1. januar 1996.

FORMÅLET MED LOVEN

Lovens formål er å gjøre det klart at kjønnslemlestelse av kvinner er forbudt i Norge. Loven skal hindre at kvinner blir omskåret. Et slikt inngrep i kvinners kjønnsorgan er helseskadelig og kan ikke aksepteres etter norsk lov.

Omskjæring har alltid vært forbudt i Norge, men ved å lage en egen lov om forbud mot kjønnslemlestelse blir budskapet tydeligere. Loven er en klar markering av norske myndigheters holdning til omskjæring av kvinner.

BEGREPET KJØNNSLEMLESTELSE

Loven bruker betegnelsen “kjønnslemlestelse”, som er den vanlige betegnelsen i Verdens helseorganisasjon og andre internasjonale organisasjoner som arbeider mot denne skikken. (På engelsk heter det “genital mutilation”.) Denne betegnelsen skal understreke hva inngrepet virkelig innebærer. Begrepet viser at omskjæring av kvinner er et ødeleggende inngrep. Kjønnsllestelse av kvinner skiller seg derfor klart fra omskjæring av menn, som er en religiøs og kulturell handling uten kjente alvorlige helsemessige konsekvenser.

HVILKE INNGREP OMFATTES AV LOVEN?

Forbudet i loven gjelder alle former for omskjæring av kvinner hvor kjønnsorganet skades eller påføres varige forandringer. Man sikter her til alt fra de mest omfattende typer der store deler av kjønnsorganet skjæres bort og skjedeinngangen syes sammen (infibulasjon), til inngrep hvor hele eller deler av klitoris fjernes. Det er også forbudt å sy igjen infibulasjon, f.eks. etter en fødsel. Det er imidlertid full adgang til å foreta operasjoner for å gjenoppnå mest mulig naturlig anatomi. Forbudet rammer ikke inngrep som er medisinsk begrunnet, f.eks. nødvendig inngrep i forbindelse med

fødsel, fjerning av kjønnsorganer ved kreft o.a. Korrigering av medfødte misdannelser eller legitime kjønnskifteoperasjoner rammes heller ikke av forbudet.

HVEM RAMMES AV FORBUDET?

Straffebudet retter seg mot enhver som utfører omskjæring av kvinner. Det er også forbudt å medvirke til kjønnslemlestelse, selv om man ikke utfører inngrepet selv. Foreldre eller andre kan derfor straffes hvis de bidrar til at jenter blir omskåret. Forbudet gjelder uansett om kvinnen har gitt sitt samtykke til omskjæringen. Kvinnen selv kan ikke straffes.

INNGREP UTFØRT I UTLANDET

Loven gjelder både i Norge og i utlandet. Dette skal hindre at barn tas med til land hvor omskjæring er utbredt for å få utført inngrepet der. Forbudet mot kjønnslemlestelse rammer derfor den som er norsk borger eller hjemmehørende i Norge dersom han eller hun utfører eller medvirker til at inngrep utføres i utlandet.